

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ
อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
FACTORS AFFECTING THE CREATION OF THE COMMUNITY ECONOMY OF
LUANG SIRI SUBDISTRICT MUNICIPALITY, NONG BUA DAENG
DISTRICT, CHAIYAPHUM PROVINCE

สุนันทา สุภพล

Sunanta Supapon

คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Faculty of Arts and Science, Chaiyaphum Rajabhat University

E-mail: noklek22sunanta@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 25 ตุลาคม 2568

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 14 พฤศจิกายน 2568

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 19 พฤศจิกายน 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ 2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ประชากร คือ ประชาชนที่อยู่ในเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 7,872 คน กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 186 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสอบถามมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในงานวิจัยร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสถิติ t - test ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน F -test แบบ One-way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผู้นำ รองลงมา คือ ด้านความไว้วางใจ ด้านเครือข่าย และด้านข้อมูลข่าวสารตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการได้รับการสนับสนุนจากบุคคลหรือ องค์กรภายนอก

2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การสร้างเศรษฐกิจชุมชน, เศรษฐกิจชุมชน, เทศบาลตำบลหลวงศิริ

Abstract

This research has the following objectives: 1. To study the factors affecting the economic development of the community of Luang Siri Subdistrict Municipality, Nong Bua Daeng District, Chaiyaphum Province. 2. To compare the factors affecting the

economic development of the community of Luang Siri Subdistrict Municipality, Nong Bua Daeng District, Chaiyaphum Province. The population is the people living in Luang Siri Subdistrict Municipality, Nong Bua Daeng District, Chaiyaphum Province Number of people: 7,872. The sample group used a simple random sampling method and obtained a sample of 186 people. The research instrument used was a 5-level rating scale questionnaire. The statistics used in the research were percentage, mean, t-test, standard deviation, F-test, One-way ANOVA.

The research results found that

1. The factors affecting the economic development of the community of Luang Siri Subdistrict Municipality, Nong Bua Daeng District, Chaiyaphum Province are at a high level overall. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average value was leadership, Next is trust, Network side and information In order, and the item with the lowest average value is the aspect of receiving support from outside people or organizations.

2. The results of the comparison of factors affecting the economic development of the community of Luang Siri Subdistrict Municipality, Nong Bua Daeng District, Chaiyaphum Province, classified by gender, found that Overall, there was no difference. When classified by age, education level, and monthly income, it was found that there was a statistically significant difference at the .05 level.

Keywords: Community economic development, community economy, Luang Siri Subdistrict Municipality

บทนำ

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ต้องมีความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม (Strategy linkage) ความเชื่อมโยงในเชิงยุทธศาสตร์ที่เชื่อมต่อกันเพื่อให้เกิดภาพรวม (Overview) การเชื่อมโยงจากจุดหนึ่งไป จุดหนึ่งในเชิงยุทธศาสตร์ โดยสามารถนำเข้าสู่รอยต่อที่เข้าหากันได้อย่างกลมกลืนแม้ว่าจะเรียกชื่ออย่างอื่น ที่แตกต่างกันก็ตาม แต่ก็สามารถเดินทางไปด้วยกันได้ ในเชิงยุทธศาสตร์ เป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์ระดับมหภาคกับยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (3) การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) (4) แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด/ภาค (5) ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด (6) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การกำหนดและการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงองค์กรวม ที่นำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่น จากยุทธศาสตร์ทุกระดับ มีความสัมพันธ์หรือเชื่อมโยงกันอย่างไร เพื่อให้การพัฒนาท้องถิ่นสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับมหภาค และยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย (1) วิสัยทัศน์ (2) ยุทธศาสตร์ (3) เป้าประสงค์ (4) ตัวชี้วัด (5) ค่าเป้าหมาย (6) กลยุทธ์ (7) จุดยืนทางยุทธศาสตร์ ซึ่งการแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่นครั้งที่ 2/2566 ของเทศบาลตำบลหลวงศิรินี้ ได้จัดทำขึ้นโดยแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 โดยนำจุดหมายในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 มาจัดทำรายละเอียดที่มีความสอดคล้องหรือเชื่อมโยงกับ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด /ภาค ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต จังหวัดและยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลตำบลหลวงศิริ, 2566)

การพัฒนาประเทศในระยะ 5 ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570) มีวัตถุประสงค์หลักคือการ "พลิกโฉมประเทศไทย" สู่ "สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน" โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, แนวคิด Resilience, เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) และโมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกรอบ เป้าหมายสำคัญคือการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม, พัฒนาคนให้มีทักษะสำหรับโลกยุคใหม่, สร้างสังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม และเปลี่ยนผ่านสู่ความยั่งยืน ให้สามารถก้าวข้ามความท้าทาย ที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ จำเป็นจะต้องเร่งแก้ไขจุดอ่อนและข้อจำกัด ของประเทศที่มีอยู่เดิม รวมทั้งเพิ่มศักยภาพในการรับมือกับความเสี่ยงสำคัญที่มาจาก การเปลี่ยนแปลงของ บริบททั้งจากภายนอกและภายใน ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาส ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันที่ด้วยเหตุนี้ การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ พลิกโฉมประเทศไทยสู่ "สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่า อย่างยั่งยืน" ซึ่งหมายถึง การสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก เพื่อมุ่ง เสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้า พลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่าง เต็มศักยภาพ พร้อมกับการยกระดับกิจกรรมการผลิตและการให้บริการให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้น โดยอยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 - 2570)

การพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางที่มีการทบทวนใหม่ให้เห็นเป็นรูปธรรม คือ การรวมกลุ่มของชุมชนในลักษณะที่เรียกว่า "เศรษฐกิจชุมชน" เพื่อให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้เพราะคนในชุมชนย่อมทราบถึงปัญหาและความต้องการ ภายในชุมชน และเห็นว่าวิถีทางของเศรษฐกิจชุมชนจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (ฉัตรทิพย์ นาถสุภา, 2548) การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คนในชุมชนมีส่วนร่วมตั้งแต่การผลิต การบริโภค ไปจนถึงการกระจายผลผลิต โดยเน้นให้เกิดการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนผ่านการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนทั้งในการคิดวางแผน การลงมือทำ และการรับผลประโยชน์อย่างทั่วถึง ซึ่งมักใช้ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภูมิปัญญาท้องถิ่น และนวัตกรรมเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน การพัฒนาขีดความสามารถของคนในชุมชน มีการสร้างกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน ให้สามารถพึ่งตนเอง ใช้ทรัพยากรภายในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ชุมชนมีความแตกต่างกัน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ส่งผลให้เศรษฐกิจของแต่ละชุมชนแตกต่างกัน การมีส่วนร่วมในสร้างเศรษฐกิจของคนภายในชุมชนนั้น ๆ จึงต้องมีการร่วมกันสรุปปัญหา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชน ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างเศรษฐกิจชุมชน ตลอดจนแนวทางในการแก้ไข เพื่อร่วมกันสร้างผลิตภัณฑ์และบริการสำหรับการสร้างรายได้ให้กับกลุ่มอย่างมั่นคง (นันทิยา หุตานวัตร และคณะ, 2559)

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ มีหลายด้านที่ควรส่งเสริมสนับสนุนในชุมชน เนื่องจาก ขาดความรู้และประสบการณ์ ในการสร้างเศรษฐกิจชุมชน ขาดการบริหารจัดการที่เป็นระบบ เช่น การบริหารจัดการเงินทุนที่ยังไม่มีระบบการจัดการเงินทุนที่เข้มแข็ง การจัดตั้งกองทุนชุมชนที่ยังไม่เป็นระบบ และการจัดการรายจ่ายให้สอดคล้องกับรายได้ ขาดการส่งเสริมให้มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักและอาชีพเสริมที่สร้างความ

มั่นคง ขาดการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนและการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนซึ่งมีความต้องการการได้รับการสนับสนุนจากบุคคลหรือ องค์กรภายนอก เข้ามาให้ความรู้
ดังนั้นการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ในด้านต่าง ๆ คือ เศรษฐกิจ เช่น ทุนหมุนเวียน, รายได้, การจัดการรายจ่าย สังคม เช่น การรวมกลุ่ม, การเรียนรู้, จิตสำนึก ทรัพยากร เช่น ทุนธรรมชาติ, เทคโนโลยีที่เหมาะสม และการสนับสนุนจากภายนอก เช่น นโยบาย, งบประมาณ, เครือข่ายความร่วมมือ และสร้างความสามัคคีภายในชุมชน ส่งเสริมการเรียนรู้และ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนฐานทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในหมู่บ้านที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
- 2 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้
 - 1.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน
 - 1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ด้านผู้นำ, ด้านความไว้วางใจ, ด้านเครือข่าย, ด้านข้อมูลข่าวสาร, ด้านการได้รับการสนับสนุนจากบุคคลหรือ องค์กรภายนอก
2. ขอบเขตด้านระยะเวลา ในการวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาตามกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ระยะเวลาทั้งสิ้น 1 ปี

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน

(ประเวศ วะสี, 2530 : อ้างถึงใน อัครเจตน์ ชัยภูมิ, 2559) กล่าวถึง แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมเศรษฐกิจ ดังนี้

- 1) สนับสนุนการสร้าง ความเข้มแข็งในชุมชน ผ่านความร่วมมือและเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) ยกกระดับศักยภาพธุรกิจ ด้วยการสนับสนุนด้านองค์ความรู้, เงินทุน, และเทคโนโลยี
- 3) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุน
- 4) ส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน ผ่านการสร้าง ความตระหนักและส่งเสริมรูปแบบธุรกิจใหม่

แนวคิดการเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน เน้นการพึ่งตนเอง การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และการใช้ ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยใช้แนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมความร่วมมือในการรวมกลุ่ม เช่น สหกรณ์ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการผลิต แปรรูป และการตลาดให้เข้มแข็งและยั่งยืน

2. แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจชุมชน

(ฉัตรทิพย์ นาถสุภา, 2548) เศรษฐกิจชุมชน เป็นเรื่องของการดำเนินกิจกรรมในทางเศรษฐกิจ ที่เริ่มตั้งแต่ฐานล่าง โดยมีชุมชนเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ มีครอบครัวเป็นหน่วยการผลิตที่สำคัญของชุมชน

(มงคล ตำนานินทร์, 2541) ได้ให้แนวคิดในเรื่องเศรษฐกิจชุมชนไว้ว่า เพื่อส่งเสริมการพึ่งพาตนเองและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน โดยให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการร่วมคิดและตัดสินใจ โดยเน้นการใช้ทรัพยากร ภูมิปัญญา ท้องถิ่น โดยมีชุมชนเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างเศรษฐกิจชุมชน การทำงานเพื่อการดำรงชีพอยู่ร่วมกันของชุมชน การปลูกพืช กิจกรรมการผลิตทางการเกษตร ผลผลิตที่ได้กำไรคุ้มค่ากับการลงทุน ผลที่เกิดตามมาทำให้คนมีความสุข ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง

(โสภณ สุภาพงษ์, 2541) กล่าวถึงเศรษฐกิจชุมชนว่า เศรษฐกิจชุมชนเน้นการพึ่งตนเองและการเติบโตโดยมีทุกอย่างพอเพียง การสร้างเศรษฐกิจชุมชนทำได้โดยการพัฒนาศักยภาพชุมชน การมีส่วนร่วมของทุกคนในชุมชน เพื่อสร้างรายได้และอาชีพที่มั่นคง โดยเน้นการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างมีคุณค่าและยั่งยืน เช่น การทำเกษตรกรรมยั่งยืน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน และการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยชุมชนที่พึ่งตนเองได้นั้นมีพื้นฐานมาจากครอบครัว ใช้ทรัพยากรภายในชุมชน ในการแบ่งปัน มีตลาดพอเพียง มีวัตถุประสงค์ มีความรู้ มีการผลิตพอเพียง

3. ปัจจัยเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน

ปัจจัยที่เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (เช่น การจัดการทุน, การสร้างรายได้, การเข้าถึงแหล่งเงินทุน) ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (เช่น การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน, การสร้างความสัมพันธ์, ภูมิปัญญา) ปัจจัยด้านทรัพยากร (เช่น การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ (เช่น การวิเคราะห์สถานการณ์, การวางแผน, การสร้างระบบ) และ ปัจจัยจากภายนอก (เช่น การสนับสนุนจากภาครัฐ).

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ เจ้าบ้านหรือตัวแทนเจ้าบ้านที่อยู่ในเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ 12 หมู่บ้าน จำนวน 7,872 คน (สถิติจำนวนประชากรเทศบาลตำบลหลวงศิริ ข้อมูล ณ มกราคม 2567)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรที่เป็นเจ้าบ้านหรือตัวแทนเจ้าบ้าน อยู่ในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ หาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตร เครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 364 คน

2. เครื่องมือการวิจัย

แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ ด้านผู้นำ, ด้านความไว้วางใจ, ด้านเครือข่าย, ด้านข้อมูลข่าวสาร

และด้านการได้รับการสนับสนุนจากบุคคลหรือ องค์กรภายนอก เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert, 1976, p.247)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ เป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open Ended)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำขอหนังสือรับรองจากมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ถึงเทศบาลตำบลหลวงศิริ เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม กับประชากรที่อยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามกลับมา 364 ชุด ได้กลับคืนมา 364 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านผู้นำ, ด้านความไว้วางใจ, ด้านเครือข่าย, ด้านข้อมูลข่าวสาร, ด้านการได้รับการสนับสนุนจากบุคคลหรือ องค์กรภายนอก โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. ค่าสถิติ t – test (Independent samples) โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน วิเคราะห์สถิติเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามเพศ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

4. ค่าสถิติ F – test (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างแล้วทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (scheffe') จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ สรุปผลการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ เพศหญิง ร้อยละ 56.90 อายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 31.30 การศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 43.70 และรายได้ต่อเดือน 5,001 - 8,000 บาท ร้อยละ 42.00

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = .26) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้นำ ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = .39) ด้านความไว้วางใจ ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = .42) ด้านเครือข่าย ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = .40) และด้านข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = .38) และด้านการได้รับการสนับสนุนจากบุคคลหรือ องค์กรภายนอก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = .35) ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามเพศ

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบล
 หลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามเพศ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชน	เพศชาย		หญิง		t	P
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านผู้นำ	3.7312	.30526	3.6860	.44037	1.156	.248
2. ด้านความไว้วางใจ	3.6561	.40436	3.6242	.43488	.714	.476
3. ด้านเครือข่าย	3.5669	.31691	3.6609	.44237	2.361	.019*
4. ด้านข้อมูลข่าวสาร	3.6854	.41646	3.5604	.33527	3.079	.002*
5. ด้านการได้รับการสนับสนุนจากบุคคลหรือ องค์กรภายนอก	3.6382	.33369	3.5710	.36167	1.815	.070
รวม	3.6555	.26040	3.6205	.25393	1.290	.198

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านเครือข่าย และด้านข้อมูลข่าวสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามอายุ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1. ด้านผู้นำ	ระหว่างกลุ่ม	4.185	4	1.046	7.440	.000*
	ภายในกลุ่ม	50.484	359	.141		
	รวม	54.669	363			
2. ด้านความไว้วางใจ	ระหว่างกลุ่ม	5.063	4	1.266	7.638	.000*
	ภายในกลุ่ม	59.494	359	.166		
	รวม	64.557	363			
3. ด้านเครือข่าย	ระหว่างกลุ่ม	2.792	4	.698	4.642	.001*
	ภายในกลุ่ม	53.978	359	.150		
	รวม	56.770	363			
4. ด้านข้อมูลข่าวสาร	ระหว่างกลุ่ม	6.889	4	1.722	13.828	.000*
	ภายในกลุ่ม	44.716	359	.125		
	รวม	51.606	363			
5. ด้านการได้รับการสนับสนุนจากบุคคลหรือ องค์กรภายนอก	ระหว่างกลุ่ม	.626	4	.157	1.275	.279
	ภายในกลุ่ม	44.094	359	.123		
	รวม	44.720	363			

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการสร้าง เศรษฐกิจชุมชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.207	4	.552	9.103	.000*
	ภายในกลุ่ม	21.763	359	.061		
	รวม	23.971	363			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามอายุ พบว่า ภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการสร้าง เศรษฐกิจชุมชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1. ด้านผู้นำ	ระหว่างกลุ่ม	1.761	2	.880	6.007	.003*
	ภายในกลุ่ม	52.908	361	.147		
	รวม	54.669	363			
2. ด้านความไว้วางใจ	ระหว่างกลุ่ม	1.560	2	.780	4.470	.012*
	ภายในกลุ่ม	62.997	361	.175		
	รวม	64.557	363			
3. ด้านเครือข่าย	ระหว่างกลุ่ม	1.998	2	.999	6.583	.002*
	ภายในกลุ่ม	54.772	361	.152		
	รวม	56.770	363			
4. ด้านข้อมูลข่าวสาร	ระหว่างกลุ่ม	1.867	2	.934	6.777	.001*
	ภายในกลุ่ม	49.738	361	.138		
	รวม	51.606	363			
5. ด้านการได้รับการสนับสนุนจาก บุคคลหรือ องค์กรภายนอก	ระหว่างกลุ่ม	.336	2	.168	1.368	.256
	ภายในกลุ่ม	44.384	361	.123		
	รวม	44.720	363			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.787	2	.393	6.125	.002*
	ภายในกลุ่ม	23.184	361	.064		
	รวม	23.971	363			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 แสดงผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้าง เศรษฐกิจชุมชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1. ด้านผู้นำ	ระหว่างกลุ่ม	3.497	3	1.166	8.201	.000*
	ภายในกลุ่ม	51.172	360	.142		
	รวม	54.669	363			
2. ด้านความไว้วางใจ	ระหว่างกลุ่ม	6.077	3	2.026	12.470	.000*
	ภายในกลุ่ม	58.480	360	.162		
	รวม	64.557	363			
3. ด้านเครือข่าย	ระหว่างกลุ่ม	1.808	3	.603	3.947	.009*
	ภายในกลุ่ม	54.962	360	.153		
	รวม	56.770	363			
4. ด้านข้อมูลข่าวสาร	ระหว่างกลุ่ม	4.244	3	1.415	10.752	.000*
	ภายในกลุ่ม	47.362	360	.132		
	รวม	51.606	363			
5. ด้านการได้รับการสนับสนุนจาก บุคคลหรือ องค์กรภายนอก	ระหว่างกลุ่ม	.467	3	.156	1.265	.286
	ภายในกลุ่ม	44.253	360	.123		
	รวม	44.720	363			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.770	3	.590	9.565	.000*
	ภายในกลุ่ม	22.201	360	.062		
	รวม	23.971	363			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ สามารถอภิปราย ผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผู้นำ ปัจจัยด้านผู้นำที่มีผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชน ได้แก่ การเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ทักษะในการบริหารจัดการ ความสามารถในการประสานงานและสร้างการมีส่วนร่วมกับคนในชุมชน การมีเครือข่ายและความร่วมมือกับภายนอก และ ความสามารถในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของชุมชน สอดคล้องกับ นวภัทร โตสุวรรณ (2567) บทบาทของผู้นำชุมชนในการส่งเสริมหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง บ้านเด่นมะขาม ตำบล ลูกกลางทุ่ง อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ผลการศึกษาพบว่า การที่จะส่งเสริมพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็น หมู่บ้านชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงได้นั้น ผู้นำชุมชนชุมชนมีความสำคัญและมีบทบาทอย่างยิ่ง ในการพัฒนา ถือว่าผู้นำชุมชนชุมชนเป็นจุดเริ่มต้น การขับเคลื่อน กลไกการขับเคลื่อนระดับหมู่บ้าน ผู้นำชุมชนเป็นผู้ที่ดำเนินการและปฏิบัติเป็นแบบอย่าง

ให้กับประชาชนในหมู่บ้าน การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนในหมู่บ้านได้มีส่วนร่วม ร่วมในการกำหนดทิศทาง วิธีการกิจกรรมร่วมกัน การจัดเวทีประชาคมเพื่อที่เลือกตั้งคณะกรรมการหมู่บ้านในการให้ ความช่วยเหลือและพัฒนาหมู่บ้านร่วมกับผู้นำชุมชน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัจจัยด้านการได้รับการสนับสนุนจากบุคคลหรือ องค์กรภายนอก เนื่องด้วย ไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือ หรือการสนับสนุนที่จำเป็น จากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดข้อจำกัดในการดำเนินงานหรือโครงการต่าง ๆ ตัวอย่างของการสนับสนุนที่ขาดหายไปได้แก่ การสนับสนุนด้านความรู้ การสนับสนุนด้านเงินทุน งบประมาณ โครงการส่งเสริม หรือนโยบายที่เอื้อต่อการดำเนินงาน สอดคล้องกับ อมรพันธุ์ เปล่งงูเหลือม (2559) ในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การขาดความรู้เข้าใจในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงมาใช้ ประชาชนมีส่วนร่วมน้อย สาเหตุเนื่องจาก การบริหารจัดการไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ ขาดหน่วยงานหลัก ที่รับผิดชอบ ทำให้การดำเนินงานบางโครงการของชุมชนยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และไม่จำกัดในเรื่องเพศแต่จะมีความแตกต่างในรายละเอียดของปัจจัย เช่น ผู้ชายอาจมีบทบาทนำในด้านการลงทุนหรือการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์มากกว่า ในขณะที่ผู้หญิงอาจมีบทบาทสำคัญในด้านการบริหารจัดการและดูแลงานประจำวัน ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจชุมชน ได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจโดยรวม, การเข้าถึงทรัพยากร, โอกาสในการสร้างรายได้, และนโยบายภาครัฐ สอดคล้องกับ ไผ่ สีทะ (2562) วิสาหกิจชุมชนไม่กำหนดเพศสภาพว่าผู้ที่จะมาเป็นสมาชิกจะเป็นอย่างไร เพียงแต่ผู้ที่จะมาเป็น สมาชิกจะต้องยอมรับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่มและสามารถปฏิบัติงานได้ ตรงตามคุณภาพที่ได้กำหนดอย่างครบถ้วนเท่านั้น นอกจากนี้ในการปฏิบัติงานของสมาชิกในแต่ละ กลุ่มจะไม่ได้กำหนดเพศสภาพว่าเป็นเพศใดเพียงแต่สามารถปฏิบัติตามหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่าง เต็มความสามารถตามความถนัดก็ถือว่าเป็นสมาชิกที่สามารถเข้ากลุ่มและปฏิบัติงานได้ดีและจะ พัฒนาความสามารถขึ้นไปตามประสบการณ์การทำงานในอนาคต

3. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน พบว่า ภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ประพันธ์ นีกระโทก (2557, น. 101) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ทูทางสังคมกับการจัดการความรู้สู่องค์กรชุมชนพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างสมาชิกที่มีเพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ประสบการณ์และรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทุนทางสังคมกับการ จัดการความรู้สู่องค์กรชุมชนพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ พระปลัดประพจน์ อยู่สำราญ (2561, น. 100) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการทุนทางสังคมเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ต่างกันมีความ คิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการทุนทางสังคมเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะการดำเนินงานด้านการสร้างเศรษฐกิจชุมชน อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ดนั้นแต่ละกลุ่มเน้นการผลิตเพื่อการบริโภคและการจำหน่ายสำหรับการดำรงชีวิตและสมาชิก ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับแนวทางของกลุ่มจึงมีความเคร่งครัดในการปฏิบัติ นอกจากนี้ทรัพยากรใน การผลิตของกลุ่มเศรษฐกิจชุมชน อำเภอเกษตรวิสัยมีจำกัดจึงเน้นการผลิตอย่างพอเพียงและใช้เพื่อ การบริโภคในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านผู้นำ ควรมีการส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้นำกลุ่ม ให้มีการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ มีภาวะผู้นำต่อการดำเนินงานของกลุ่มและมีการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้นำกับสมาชิกกลุ่มๆ ในการร่วมกัน คิด ร่วมกันทำ ร่วมกันตัดสินใจ

1.2 ด้านความไว้วางใจ สร้างความเชื่อถือและความมั่นใจในประธานกลุ่มและคณะกรรมการต่อการดำเนินงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เมื่อมีการดำเนินงานสมาชิกมีการช่วยเหลือในกลุ่มอย่างเต็มใจ สร้างความเชื่อมั่นในนโยบายและกลยุทธ์การบริหารของกลุ่ม

1.3 ด้านเครือข่าย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้สมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดหาแหล่งเงินทุนสำหรับใช้เป็นทุนหมุนเวียนในวิสาหกิจชุมชนตนเอง ส่งตัวแทนไปอบรม เสริมความรู้ และนำมาถ่ายทอดความรู้ใหม่ ๆ ให้แก่สมาชิกคนอื่น ๆ

1.4 ด้านข้อมูลข่าวสาร ควรมีการแจ้งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ แก่สมาชิกภายในกลุ่มโดยวาจาและ ร่วมกันกระจายข่าว ที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกเป็นประจำ และมีช่องทางในการประชาสัมพันธ์ออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ Facebook LINE

1.5 ด้านการได้รับการสนับสนุนจากบุคคลหรือ องค์กรภายนอก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดให้ สมาชิกของวิสาหกิจชุมชนมีความ ร่วมกันในการระดมทุนในรูปแบบของการถือหุ้น ร่วมลงทุนในวิสาหกิจของ ตนเอง และมีการสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชน ดำเนินกิจกรรมการผลิต การตลาด รู้จักวิธีการพึ่งตนเอง ด้านเงินทุน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งต่อไปควรทำการวิจัยในเชิงคุณภาพร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อขยาย ผลการวิจัยกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนให้ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัด เพื่อที่จะได้รับทราบข้อมูล ผลงาน แนวคิด แนวทางปฏิบัติ แผนงาน ตลอดจนการอบรม ส่งเสริมความรู้ในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อใช้เป็น แนวทางในการ เสนอความสำเร็จของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในระดับจังหวัดต่อไป

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบกับกลุ่มองค์กรอื่น ๆ ที่มีการรวมกลุ่มกันของชาวบ้าน เพื่อหาแนวทาง ร่วมกันในการสร้างความร่วมมือและประสานงานกันระหว่างกลุ่มองค์กรอื่นกับกลุ่ม เศรษฐกิจชุมชนต่อไป

บรรณานุกรม

ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. (2548). *แนวคิดเศรษฐกิจชุมชน ข้อเสนอทางทฤษฎีในบริบทต่างสังคม*.

(กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง หน้า 33-34

นวกัทร โตสุวรรณ. (2567). *บทบาทของผู้นำชุมชนในการส่งเสริมหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา บ้านเด่นมะขาม ตำบลตุ๊กกลางทุ่ง อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก*. วารสารรัชตภาคย์ ปีที่ 18 ฉบับที่ 56 มกราคม – กุมภาพันธ์ 2567 - TCI กลุ่มที่ 1 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปี 2564 – 2567

นันทิยา หุตานุกัทร และคณะ. (2559). *การพัฒนาองค์กรชุมชน (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: สถาบัน พัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน).

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ประพันธ์ นีกกระโทก. (2557). *ทุนทางสังคมกับการจัดการความรู้สู่องค์กรชุมชนพึ่งพาตนเองอย่าง ยั่งยืน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐ

- ประศาสนศาสตร์). ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประเวศ วะสี. (2530) *การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทยเพื่อการพัฒนา*, ชุมชนพัฒนา ปีที่ 1 ฉบับที่ 5, 2530, หน้า 51-57.
- เทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ. (2566). *แผนการพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 - 2567) แก่ไข ฉบับที่ 2 ประจำปี 2566*
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570). *สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี*. ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2565 จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2570
- ไผ่ สีทะ. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชน อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด*. หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พระปลัดประพจน์ อยู่สำราญ (2561) *การพัฒนารูปแบบการจัดการทุนทางสังคมเพื่อการพัฒนา ชุมชนอย่างยั่งยืน*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มงคล ด่านธานินทร์, (2541). *เศรษฐกิจชุมชนเชิงระบบ: หลักการและแนวการปฏิบัติในเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง: แนวความคิด และยุทธศาสตร์*. (กรุงเทพมหานคร: กระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง), หน้า 91-94.
- โสภณ สุภาพงษ์, (2541). *เศรษฐกิจพอเพียงทางรอดสังคมไทย*. (นิตยสารสารคดีครอบครัว (กันยายน)), หน้า 71-79.
- อมรพันธ์ เปล่งงูเหลือม. (2559). *ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ*. วารสารนวัตกรรมและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มกราคม-ธันวาคม 2559.
- อัครเจตน์ ชัยภูมิ. (2559). *แนวคิดเศรษฐกิจชุมชน: เหลียวหลัง แลหน้า นำพาเศรษฐกิจชุมชนสู่ทางรอด*. วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง, 5(2). สืบค้น จาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/NBJ/article/view/253068>
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.
- Likert, R., & Likert, J. (1976). *New Ways of Management Conflict*. New York: McGraw-Hill.